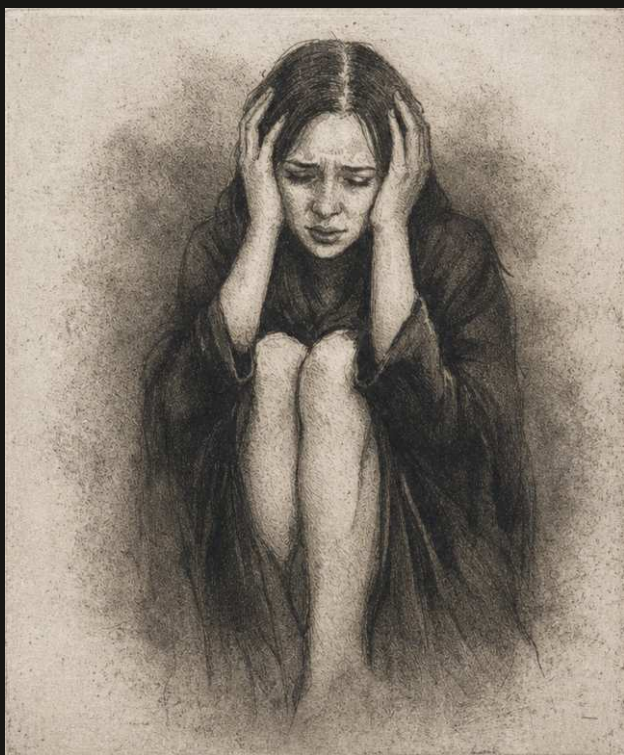


ARTIST'S BOOK

עקבות אוקטובר

אקוויטנטות ותיעוד מצולם



שלמה קשאני

THEOCT7.COM

ARTIST'S BOOK

עקבות אוקטובר

אקוויטנטות ותיעוד מצולם



שלמה קשאני

theoct7.com

עקבות אוקטובר: אקוטינטות ותיעוד מצולם
ספר אמן המלווה את 7 באוקטובר: טבח, שבי, הכחשה

טקסט, כיוון אמנותי ועיצוב המהדורה © 2026 שלמה קשאני.
כל הזכויות שמורות.

מהדורה עברית ראשונה. ירושלים, 2026.
theoct7.com

המיזם הזה התחיל כספר אמן. רציתי להתקרב אל 7 באוקטובר דרך דימויים, צבע וזיכרון, אבל ככל שקראתי עוד עדויות והעמקתי בחומר, הדימויים כבר לא הספיקו. מצאתי את עצמי ער בלילות, עובר עדות אחר עדות ומסמך אחר מסמך, משווה גרסאות וחוזר שוב ושוב אל השמות, השעות והמקומות. לא התכוונתי להפוך לחוקר של האירוע הזה. המשכתי מפני שאחרי שנחשפתי לחומר, לא יכולתי עוד להתנהג כאילו לא קרה דבר.

הבוקר שבו הפך פסטיבל מוזיקה לזירת טבח, שבו הותקפו משפחות בבתייהן ונחטפו אנשים לעזה, הותיר אחריו כמות עצומה של חומר, אבל לא סיפור שלם אחד. המתקפה כללה מעשי זוועה שקשה לתאר במילים: עריפת ראשים, השחתה סדיסטית ו אלימה של שדי נשים וכריתיה ברברית של איברי מין. את המעשים האלה ביצעו מחבלים רצחניים שפעלו יחד, והאחריות להם רובצת על כולם. החומר שנותר היה פזור בין סרטונים, תצלומים, עדויות, ממצאים פורנזיים ודוחות רשמיים, ולא פעם המקורות סתרו את אלה.

למדתי לשאול איך נוצר כל מקור, אם הוא עומד בפני עצמו או נשען על דיווחים אחרים, ועד כמה הוא מתיישב עם שאר הראיות. כשהחומר לא אפשר להכריע, השארתי את השאלה פתוחה. לאט־לאט שינה המיזם את צורתו. האמנות לא נעלמה, אבל היא כבר לא עמדה במרכז. קודם כול הייתי צריך לסדר את החומר ולבחון כל טענה לגופה, גם טענות שסתרו את מה שציפיתי למצוא, וגם כאלה שאילצו אותי למחוק פרקים שלמים ולהתחיל מחדש.

מתוך העבודה הזאת נולד הספר 7 באוקטובר: טבח, שבי, הכחשה. שלושת המילים שבכותרת מציינות את הרצף שמצאתי בתיעוד. הטבח הוא המתקפה המתואמת והמרחב האזרחי שבו התרחשה. השבי הוא המשך האלימות בדרך של חטיפה, כליאה ואי־ודאות כפויה. ההכחשה היא מה שקורה לעובדות אחר כך, בזירה המוסדית והפוליטית, כאשר עובדות מתועדות זוכות לאישור או נתונות במחלוקת, מרוככות, מנותקות מן

הכרונולוגיה שלהן או נבחנות לפי אמות מידה משתנות. הספר משחזר את הטבח, את האלימות המינית, את החטיפות ואת השבי, ואחר כך בוחן מה עלה בגורלן של העובדות בתקשורת, באקדמיה ובמוסדות הבינלאומיים, בלי להתייחס לכל מחלוקת כאל הכחשה.

קבעתי לעצמי כלל פשוט: אם איני יכול להראות לקורא על מה נשענת טענה, אין לה מקום בספר. מה שעמד במבחן נשאר, מה שלא עמד בו הוצא, ומה שאי אפשר היה להכריע בו נשאר שאלה פתוחה. דבקתי בכלל הזה גם אחרי שכבר כתבתי עמודים שלמים על טענה מסוימת, וגם כשהאמנתי בה בתחילת הדרך. הספר שומר על הכרונולוגיה, מציין מאין הגיע כל מקור ומה מגבלותיו, מפריד בין ממצא תיעודי לבין פרשנות וסיווג משפטי, ומצליב ערוצים פגומים או חלקיים עם ראיות עצמאיות. הבנתי ששחזור אחראי חייב להראות את הפערים בגלוי, ובה בעת לומר בדיוק רב ככל האפשר מה מכלול החומר כן מאפשר לקבוע.

עקבות אוקטובר מחזיר אותי אל ספר האמן שבו התחלתי, אבל הוא בא אחרי העבודה התיעודית ולא לפניה. הדימויים עוברים במרחבים שהספר הכתוב לימד אותי לראות כמכלול אחד: המנהרה, הסף, הגוף השבוי, נובה, ההלם והתיל. הזמנתי את הלוחות ממאייר מקצועי, על פי הנחיות כתובות מפורטות וטיוטות רישום שהכנתי במהלך המחקר. הלוחות אינם תצלומי ראייה, אינם שחזור מדויק של קורבנות מסוימים ואינם תחליף לעדות. אני רואה בהם עבודות של עדות חזותית, שנוצרו אחרי המפגש עם הארכיון וכפופות לאותה סרבנות המעצבת גם את הפרוזה: לא אהפוך אי־ודאות להמצאה, ולא אתן לראיות חלקיות לשמש תירוץ לשכוח את מה שהתיעוד שנותר כן קובע.

האקוויטינטה נתנה לעבודה הזאת את המרקם שחיפשתי. הגרעיניות שלה מחזיקה את החושך בלי לוותר על הפרטים, והגוון הצרוב מאפשר לדמות לעלות מן הצל לאט. המהדורה הזאת מקבצת שבע עבודות מתוך התערוכה הרחבה יותר ושומרת על מספרי הלוחות המקוריים שלהן. שש כותרות חופפות למונחי הספר; השביעית, Law of Denial, היא כותרת יצירה מוגנת, ומקבילתה האנגליטית הזהירה יותר היא השערת ההכחשה הפרוצדורלית.

לצד הלוחות מופיע רצף נפרד של תצלומים שצילמתי בזירות הטבח ובאתרי ההנצחה בדרום הארץ. הם מתעדים חורי קליעים בשירותים שבהם נורו אזרחים, מכוניות שרופות, פנים של מבנה שנשרף, חומת גבול, אתרי הנצחה, מתחם פסטיבל נובה וכבישים שמחברים בין המקומות האלה. לא נגעתי בהם מעבר לתיקון הכיוון, לשינוי הגודל ולהכנה לדפוס. אלה תצלומים תיעודיים ולא שחזורים באקוויטינטה, וההבחנה הזאת נשמרת לאורך כל הספר.

המונחים האנליטיים בעמודים שלפני הלוחות הם מפתח לקריאה של הרצף החזותי. הסימן † מציין מונח קיים שמשמש כאן במשמעות אנליטית מוגדרת; ‡ מציין סינתזה חדשה שמחברת בין מסגרות קיימות; § מציין מונח שאני מציע כאן במשמעות שלא מצאתי לה תקדים. שבעת המונחים מופיעים בהמשך ככותרות הלוחות, באנגלית: Evidentiary Inversion, Instruments of Coercion, Coercive Leverage, Civilian Targeting by Design, Proof-of-Life Operation, Pattern Sufficiency, Law of Denial. ההגדרות והסימנים תואמים למילון המונחים של הספר התיעודי; בעמוד של Law of Denial מופיעה במפורש הזיקה להשערת ההכחשה הפרוצדורלית, בלי לשנות את שם היצירה. המספור לא רציף בכוונה, כי כל עבודה שומרת על מקומה בתוך התערוכה הרחבה יותר. אחרי כל כותרת מופיעים ההסבר המלא בעברית וההגדרה המקורית באנגלית.

התערוכה והספר הזה עומדים היום לצד הכרך התיעודי, ולא כאיור שלו. האתר theoct7.com מציג עבודות נבחרות, רקע לספר ותיאור של השיטה התיעודית, אבל הוא שער כניסה לציבור ולא תחליף לכתב היד המלא. זה לא הספר שחשבתי שאכתוב. אחרי הלילות של השוואת מקורות ואחרי כל הפעמים שהתחלתי מחדש, אני יודע שזאת העבודה שהייתי חייב להשלים.

אני מקדיש את העבודה הזאת לאלה שנכבדו ונשרפו חיים בזוועות 7 באוקטובר: קורבנות השנאה, ההוצאה להורג ההמונית, האלימות המינית השיטתית והאכזריות הבלתי־נפסות. אנו נושאים עדות.

ביוגרפיה

שלמה קשאני הוא סופר וחוקר רבת־תחומי המתגורר בירושלים. כתיבתו ומחקריו עוסקים באתיקה של המלחמה ובגבולותיה המוסריים, בסיכונים אסטרטגיים, במאבק בטרור הבינלאומי ובשימוש בבינה מלאכותית בסימולציות של משחקי מלחמה. הוא למד עיבוד אותות דיגיטלי ב־Queen Mary University of London, פיזיקה קוונטית ב־Johns Hopkins University ולימודי ביטחון ואסטרטגיה ב־Missouri State University. תחומי העניין שלו משתרעים מן הפוליטיקה של המזרח התיכון ועד לדינמיקה ההיסטורית של המלחמה הקרה. לצד המחקר יש לו זיקה עמוקה לאמנות, ובמיוחד לציור ולצלום.



Evidentiary inversion, $\neq n$.

עברית

היפוך ראיתי נוצר כאשר טבח הורס את הדרכים המקובלות להוכחת פשע: מתלוננים שנותרו בחיים, זירות תחומות, איסוף מידי של ממצאים רפואיים ורצף חקירה משטרתי שלא נקטע. אותו מעשה עצמו גם יוצר את הפשע וגם פוגע בראיות הדרושות להוכחתו. בתנאים כאלה, היעדרו של תיק חקירה רגיל לכל קורבן בנפרד אינו הפרכה. את הטענה יש לבחון לפי מידת ההתלכדות של ערוצי עדות וראיות שהם עצמאיים באמת אלה מאלה.

ENGLISH

*Evidentiary inversion occurs when a massacre destroys the ordinary routes to proof, including living complainants, bounded scenes, prompt medical collection and an unbroken police sequence. **The same act produces the crime and damages the evidence needed to prove it. In these conditions, the absence of a conventional victim-level file cannot count as disproof. The claim must be tested through convergence across genuinely independent witness and evidence channels.***



Instruments of coercion, † n.

עברית

כלי כפייה הוא אדם, משאב או מצב שנתון לשליטתו של צד אחד ומשמש אותו כדי לכפות על צד אחר החלטה או ויתור. בחטיפת בני ערובה, הכלי הוא אדם חי. השובה שולט בהישרדותו של בן הערובה, בנראותו ובאפשרות שחרורו. השליטה הזאת מקיימת לאורך זמן לחץ על המשפחות, על הממשלות ועל הציבור.

ENGLISH

*An instrument of coercion is a person, resource or condition controlled by one party to compel a decision or concession from another. **In hostage-taking, the instrument is a living person. By controlling the hostage's survival, visibility and possible release, the captor sustains pressure on families, governments and the public across time.***

† מונח קיים המשמש כאן במשמעות אנליטית מוגדרת.



Coercive leverage, † n.

עברית

מנוף כפייה הוא לחץ שנוצר באמצעות שליטה בהישרדותו של בן ערובה, בנראותו או בשחרורו. השובה עשוי לדרוש עסקת חילופין. גם עצם המשך השבי ואי־הוודאות גובים מחיר ציבורי ופוליטי. המחיר הזה משמר כוח מיקוח גם כשאין עסקה מיידית באופק.

ENGLISH

Coercive leverage is pressure created by controlling a hostage's survival, visibility or release. The captor may demand an exchange. Continued captivity and uncertainty also impose public and political costs. Those costs preserve bargaining power even when no immediate exchange occurs.

† מונח קיים המשמש כאן במשמעות אנליטית מוגדרת.



Civilian targeting by design, ≠ n.

עברית

תקיפת אזרחים מתוכננת מתרחשת כאשר התוקפים מתכננים את המתקפה סביב המקומות והזמנים של חיי האזרחים. בתים, כבישים, מקלטים, מקומות התכנסות ודרכי מילוט הופכים לשדה תקיפה אחד. התוקפים מנצלים דפוסים צפויים של נוכחות ותנועה של אזרחים. המושג חל כאשר אזרחים ומרחבים אזרחיים הם מערך המטרות העיקרי, ופגיעותם היא המנגנון שעליו נשען המבצע.

ENGLISH

Civilian targeting by design occurs when attackers plan around the places and times of civilian life. Homes, roads, shelters, gathering spaces and escape routes become one field of assault. The attackers exploit predictable patterns of civilian presence and movement. The concept applies when civilians and civilian spaces form the primary target set and their vulnerability supplies the operation's mechanism.



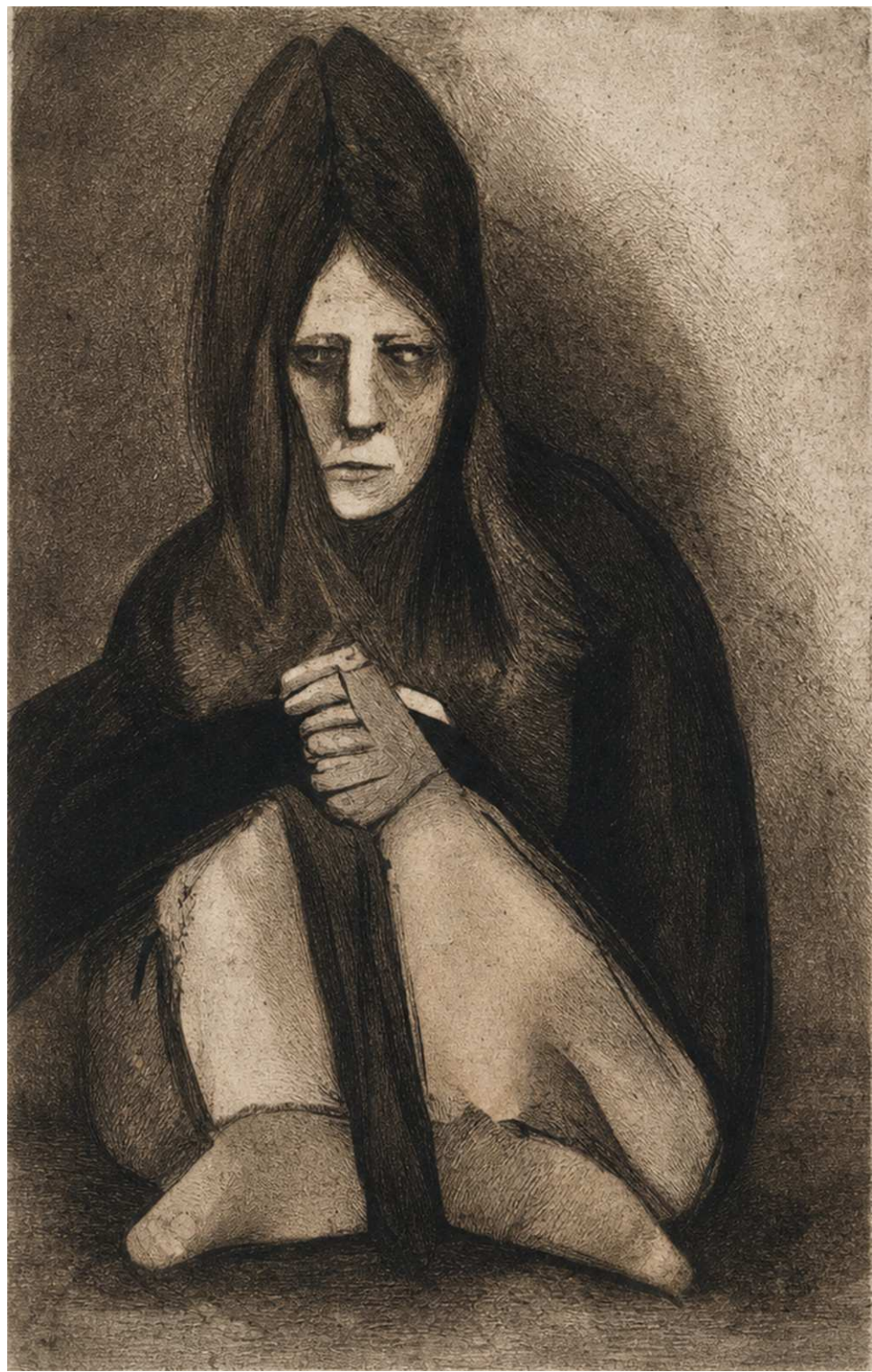
Proof-of-life operation, $\neq n$.

עברית

מבצע אות חיים הוא מסר שמראה שבן ערובה היה בחיים בזמן שהוקלט. השובה שולט בעיתוי של המסר, בבימוי שלו ובפרסומו. המסר מוסר מידע, ובה בעת מעצב פחד, תקווה ולחץ במשא ומתן. לכן הוא יכול למלא בעת ובעונה אחת תפקיד הומניטרי, תעמולתי וכופה.

ENGLISH

A proof-of-life operation is a communication showing that a hostage was alive when it was recorded. The captor controls its timing, staging and release. The message gives information while also shaping fear, hope and bargaining pressure. Its function can therefore be humanitarian, propagandistic and coercive at the same time.



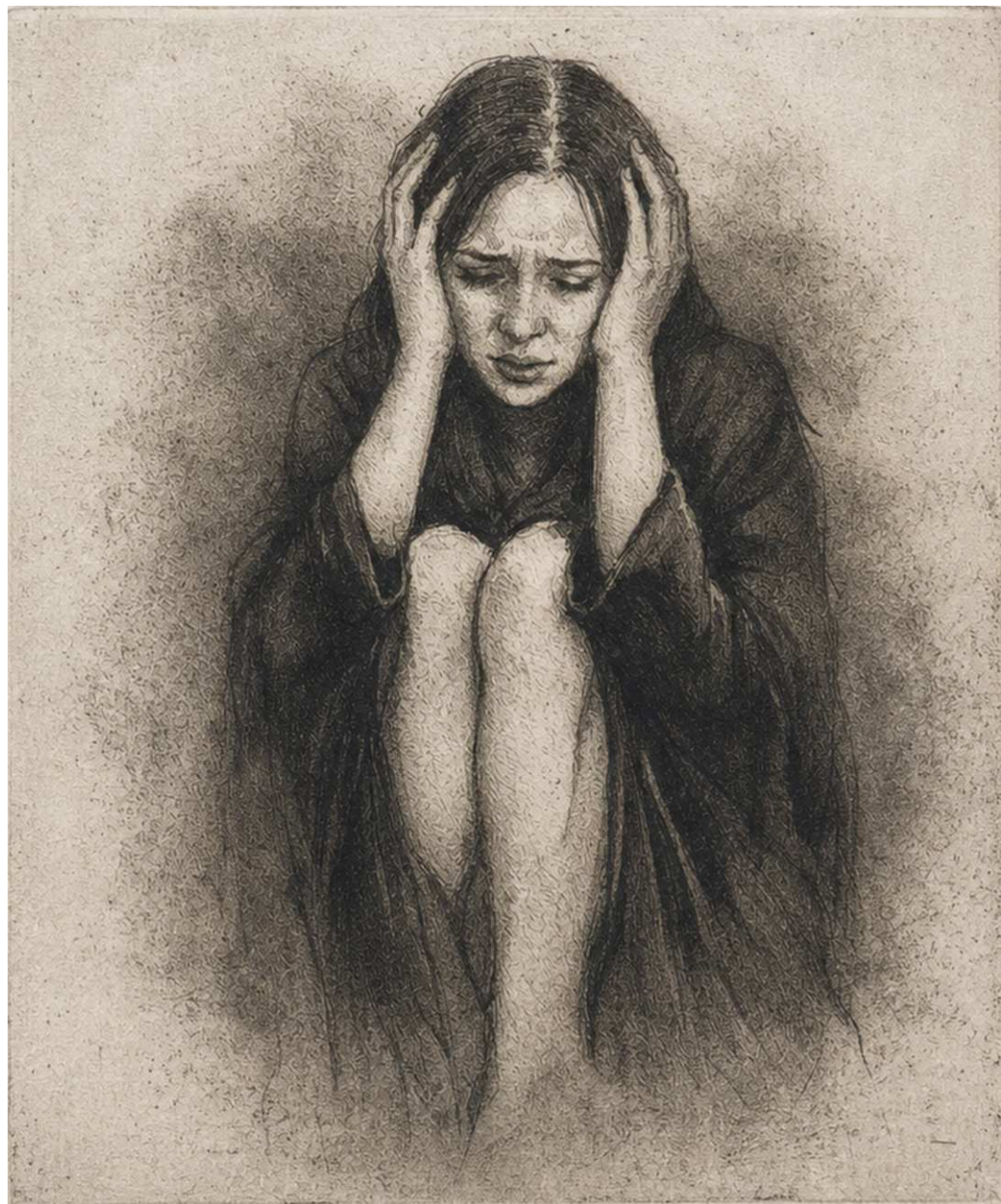
Pattern sufficiency, $\neq n$.

עברית

הוכחה על פי דפוס היא אמת מידה ראייתית לתיעוד שנפגע בטבח, כאשר שום זירה ושום תיק של קורבן בודד לא נותרו שלמים. דפוס נחשב מבוסס כאשר ערוצים, אתרים וסוגי עדים בלתי תלויים מתלכדים סביב אותה התנהגות. אמת המידה הזאת תומכת במסקנות על התנהגות חוזרת; ייחוס מעשה לאדם מסוים דורש ראיות נפרדות. המסקנה נחלשת כאשר המקורות נשענים על מקור אחד, סותרים אלה את אלה בטענה המרכזית או משמיטים חומר סותר.

ENGLISH

*Pattern sufficiency is an evidentiary standard for a record damaged by massacre, where no single scene or victim-level file remains complete. **A pattern is supported when genuinely independent channels, sites and witness classes converge on the same conduct.** The standard supports conclusions about recurring conduct; individual attribution requires separate evidence. The inference weakens when sources share one origin, conflict on the central claim or omit contrary material.*



Law of denial, § n.

עברית

חוק ההכחשה הוא הכותרת המוגנת של הלוח הזה. המקבילה האנליטית שלו בספר התיעודי היא השערת ההכחשה הפרוצדורלית: הצעה בת־בחינה בדבר דרך חוזרת שבה מוסדות עשויים להגיב כאשר ראיות מתנגשות עם מסגרת מוסרית מושרשת. מסגרת זו יכולה לעצב מתי מוסד מדבר, באילו מונחים הוא משתמש וכמה ראיות הוא דורש. ההשערה מתחזקת כאשר מקרים תואמים מראים שהכרה מתעכבת, מצטמצמת או מנוסחת מחדש שוב ושוב במקום שבו להכרה מחיר מוסדי גבוה יותר. סתירה יחידה אינה מבססת את הדפוס.

ENGLISH

*Law of Denial is the protected title of this plate. Its analytical counterpart in the documentary book is the procedural-denial hypothesis: a testable proposal about a recurring way institutions may respond when evidence conflicts with an established moral framework. **Moral frameworks can shape when institutions speak, the words they use and the proof they demand.** The hypothesis gains support when matched cases show that recognition is repeatedly delayed, narrowed or reframed where acknowledgement carries a higher institutional cost. A single contradiction cannot establish the pattern.*





PHOTOGRAVURE נקודת האפס 'א'

חורי קליעים בשירותים שבהם נורו למוות אזרחים שהסתתרו בתוכם. צילום: שלמה קשאני.



PHOTOGRAVURE נקודת האפס ב'

מכוניות שרופות שתועדו לאחר מתקפת 7 באוקטובר. צילום: שלמה קשאני.



נקודת האפס ג' PHOTOGRAVURE

פנים של מבנה שנשרף באחת מזירות הטבח. צילום: שלמה קשאני.



נקודת האפס ד' PHOTOGRAVURE

דגל ישראל מעל חומת הגבול. צילום: שלמה קשאני.



נקודת האפס ה' PHOTOGRAVURE

קיר ההנצחה "נתיב לשלום". צילום: שלמה קשאני.



PHOTOGRAVURE נקודת האפס ו'

מיגונת מצוירת שהפכה לאתר הנצחה. צילום: שלמה קשאני.

ים - אתר הנצחה ל באוקטובר 2023
 The Festival party complex 07.10.2023



נקודת האפס ז' PHOTOGRAVURE

מפת מתחם פסטיבל נובה. צילום: שלמה קשאני.



נקודת האפס ח' PHOTOGRAVURE

שלטי דרכים באזור הסמוך לגבול רצועת עזה. צילום: שלמה קשאני.

קולפון

הטקסט העברי סודר בגופנים SBL Hebrew ו-Keter Aram Tsova; הטקסט הלטיני סודר בגופנים EB Garamond ו-Garamond Premier Pro.

הלוחות הודפסו מלוחות פוטופולימר שפותחו במים, בטכניקת הדפס שקע (intaglio). תצלומי האתרים הודפסו בטכניקת הפוטוגרבורה.

המהדורה הוכנה כקובץ הדפסה RGB בגודל 148×210 מ"מ, לספר צילום בכריכה קשה בפורמט A5 של Prodigy, על נייר Mohawk Superfine Eggshell Ultrawhite במשקל 120 גרם למ"ר.

ירושלים, 2026.

ARTIST'S BOOK

7 באוקטובר

טבח, שבי, הכחשה

שלמה קשאני

theoct7.com

עקבות אוקטובר

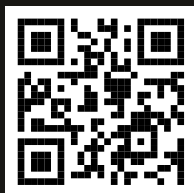
בהתחלה זה היה ספר אמן. ואז הדימויים כבר לא הספיקו.

ככל שהצטברו העדויות, עבר המיזם מצבע ומזיכרון אל שמות, שעות, מקומות וראיות פגומות. הכרך התיעודי שבא בעקבותיו, **7 באוקטובר: טבח, שבי, הכחשה**, שחזר את הטבח, את השבי ואת ההכחשה. **עקבות אוקטובר** חוזר אל הספר החזותי אחרי העבודה הזאת, ונושא עמו את המשמעת שהארכיון דרש.

שבעת לוחות האקוויטינטה עוברים דרך המנהרה, הסף, הגוף השבוי, נובח, ההלם והתיל. לצדם מופיעה סדרת תצלומים נפרדת, **נקודת האפס**, שמוצגת כהדפסי פוטוגרבורה ומתעדת זירות טבח ואתרי הנצחה בדרום הארץ בתצלומים שצילם שלמה קשאני. לוחות האקוויטינטה הם עבודות של עדות חזותית. הם אינם ראייה ואינם שחזור מדויק; התצלומים נשארים תצלומים תיעודיים. ההבחנה הזאת נשמרת לאורך כל הספר.

האקוויטינטה מאפשרת לדמות לעלות לאט מתוך החושך. הגרעיניות שלה מחזיקה את הצל בלי לוותר על הפרטים. הדימויים האלה עומדים לצד התיעוד ההיסטורי בלי להתיימר להיות התיעוד עצמו.

שלמה קשאני התחיל ביצירת דימויים. 7 באוקטובר הפך את היצירה הזאת לעדות.



SCAN TO VISIT
THEOCT7.COM

שלמה קשאני

THEOCT7.COM